táng hóng zhōu bǎi zhàng shān gù huái hǎi chán 唐洪州百丈山故怀海禅

shī tǎ míng 师塔铭

chén xǔ 陈诩

xīng chán dòu cì shān xíng jiù lì sāng mén shàng shǒu yuē 星躔斗次,山形鹫立。桑门上首日huái hài chán shī shì yú sī tǎ yú sī fù dà fǎ 怀海禅师,室于斯塔于斯。付大法 yú sī qí mén dì zǐ jù líng gǔ qiān mào rì shí 于斯,其门弟子惧陵谷迁贸,目时 shī jì tuō yú rú zhě míng yǐ biǎo zhī xī fāng 失纪,托于儒者,铭以表之。西方 jiào xíng yú zhōng guó yǐ bǐ zhī liù dù shì wǒ zhī 教行于中国,以彼之六度,视我之

wǐ cháng è è qiān shàn shū tú tóng zhé wéi chán 五常,遏恶迁善,殊途同辙。唯禅 yī zōng dù yuè shēng sǐ dà zhì huì zhě fāng dé 那一宗,度越生死,大智慧者方得 zhī zì nán zú dá yú cáo xī jì dié xiáng 之, 自难足达于曹溪, 纪牒详 yǐ cáo xī chuán héng yuè guān yīn tái huái ràng hé shàng 矣。曹溪传衡岳观音台怀让和上 guān yīn chuán jiāng xī dào yī hé shàng quē èr ,观音传江西道一和上,(阙二 zhào shì wèi dà jì chán shī dà jì chuán dà shī 字) 诏谥为大寂禅师。大寂传大师 zhōng tử shuāng chéng fán jiử dài yǐ dà shī tài , 中土霜承,凡九代矣。大师太 yuán wáng shì fú zhōu cháng lè xiàn rén yuǎn zǔ yǐ yǒng原王氏,福州长乐县人。远祖以永 jiā sāng luàn xǐ yú mǐn yú dà shī yǐ dà shì yīn 嘉丧乱, 徙于闽隅。大师以大事因 yuán shēng yú xiàng jì tuō yùn ér xūn shān zì qù 缘, 生于像季。托孕而薰膻自去 jiāng dàn ér shén yì yù lái chéng tóng ér líng shèng

,将诞而神异聿来, 成 童而灵圣

biǎo shí fēi fū sù zhí dé běn hé yǐ zhēn cǐ 表识,非夫宿植德本,曷以臻此

luò fà yú xī shān huì zhào hé shàng jìn jù yú héng ? 落发于西山慧照和尚, 进具于衡 shān fǎ cháo lù shī jì ér tàn yuē jiāng dí wàng 山法朝律师,既而叹曰:"将涤妄 yuán bì yóu fǎ hǎi qǐ wéi xīn zhèng yì jiǎ源,必游法海。"岂惟心证,亦假 yán quán suì yì lú jiāng yuè fú chá jīng cáng bù 言 诠。遂诣庐江,阅浮槎经藏,不 kuī tíng yǔ zhě jī nián jì shī dà jì jǐn dé xīn 窥 庭宇者 积年。既师大寂,尽得心 yìn yán jiǎn lǐ jīng mào hé shén jùn dǔ jí shēng 印。言简理精, 貌和神峻, 睹即生 jùng jū cháng zì bì shàn bù jìn míng gù xiān shī 敬,居常自毕。善不近名,故先师 bēi wén dú huì fú chēng hào xíng tóng yú zhòng gù 碑文, 独晦茯称号。行同于众, 故 mén rén lì yì bì děng qí jiān láo yuàn qīn liǎng wàng 门 人 力 役 , 必 等 其 艰 劳 。怨 亲 两 忘 gù qì yí jiù lǐ xián yú yí guàn gù pǔ shòu , 故 弃 遗 旧 里; 贤 愚 一 贯 , 故 普 授

lái xué cháng yǐ sān shēn wú zhù wàn xíng jiē kōng来学。常以三身无住,万行皆空 xiế zhèng bìng juān yuán liú liú mǐn yòng cǐ jiào zhǐ 邪 正 并 捐 , 源 流 刘 泯 。 用 此 教 旨 zuò rén biǎo shì qián fú suǒ shuō sī wèi dùn 作人表式;前佛所说,斯为顿 mén dà jì zhī tú duō zhū lóng xiàng huò míng wén 门。大寂之徒,多诸龙象,或名闻 wàn chéng rù yī jiù niǎn huò huà qià yī fāng gè 万乘,入依就辇;或化洽一方,各 ān jùn guó wéi dà shī hǎo dān yōu yǐn qī zhǐ yún 安郡国。唯大师好耽幽隐,栖止云 sōng yí míng ér dé chēng yì gāo dú wǎng ér xué tú 松。遗名而德称益高,独往而学徒 mí shèng qí yǒu biàn tàn jiǎng sì lì dǐ chán guān 弥盛。其有遍探讲肆,历抵禅关 zhì zhù wèi qū kōng yǒu yóu hé mí bù jiān cáng 滞著未祛,空有犹阂。靡不缄藏 qǔ jué yī yán yí gāng yún zhāng zhì rèn 万里, 取决一言, 疑纲云张, 智刃 bīng duàn yóu shì qí lǔ yàn dài jīng wú mǐn shǔ 冰断。由是齐鲁燕代,荆吴闽蜀

wàng yǐng xīng bēn líng shēng biāo zhì dāng qí jī kě ,望影星奔,聆声飙至。当其饥渴 kuài dé ān yǐn chāo rán xuán jiě shí yǒu gí 快得安隐、超然悬解、时有其 rén dà shī chū jū shí mén yī dà jì zhī tǎ 人。大师初居石门, 依大寂之塔 cì bǔ shī wèi zhòng xuān shàng fǎ hòu yǐ zhòng 次补师位, 重宣上法。后以众 suǒ guī jí yì zài xiá shēn bǎi zhàng shān jié lì yì 所归集,意在遐深,百丈山碣立一 yú rén yān sì jué jiāng yù bo zhù bì qí tán 隅 , 人 烟 四 绝 。 将 欲 卜 筑 , 必 俟 檀 nà yī bǔ sāi yóu chàng gān zhēn qǐng shī jiā shān 那。伊补塞游畅甘贞,请施家山 yuán wèi qīng dǎo ān lú huán rào gōng shī rèng jī 原为卿导庵庐环绕,供施芿积 zhòng yòu yú yú shí mén rán yǐ dì líng jìng yuǎn 众 又 逾 于 石 门 。然 以 地 灵 境 远 pǒ yǒu zhōng yān zhī zhì yuán hé jiǔ nián zhēng yuè shí 颇有终焉之志。元和九年正月十 rì zhèng miè yú chán chuáng bào líng liù shí liù 日, 证灭于禅床,报龄六十六

sēng là sì shí qī yǐ qí nián sì yuè niàn èr rì 僧腊四十七。以其年四月廿二日 fèng quán shēn biǎn vú xī fēng jù pó suō lùn wén 奉全身室于西峰。据婆娑论文 yòng jìng xíng pó luó mén zàng fǎ zūn yí zhǐ , 用 净 行 婆 罗 门 葬 法 , 遵 遗 旨 yě xiān shí bái guāng qù shì jīn xī míng kōng líng 也。先时白光去室,金锡鸣空。灵 xī fāng chūn ér hé liú shān liáo jìng xī yǐ tōng 溪方春而涸流, 杉燎竟夕以通 zhào miào dé qián găn yú hé bù yǒu mén rén fă 照。妙德潜感,于何不有。门人法 zhèng děng cháng suǒ bǐng fèng jiē dé diào róu 正等,尝所禀奉,皆得调柔,递 xiāng fā huī bù zhuì fù shǔ tā nián shào xù zì 相发挥,不坠付属,他年绍续,自 dāng liú bù mén rén tán xù yŏng huái shī ēn guāng 当流布。门人谈叙, 永怀师恩, 光 chóng tặ yữ fēng từ lèi shí lì jiế xīn cuì mén 崇 塔宇, 封土累石, 力竭心瘁。门 rén shén xíng fàn yún jié jí wēi yán zuǎn chéng yǔ běn 人 神 行 梵 云 、 结 集 微 言 、 纂 成 语 本

fán jīn xué zhě bù jiàn mén mǐn feng yǐ wéi shī 凡今学者,不践门闽,奉以为师 fǎ yān chū mǐn yuè líng ǎi lù shī yī chuān jiào zōng 法 焉。初 闽 越 灵 蔼 律 师 , 一 川 教 宗 sān xué guī yǎng cháng yǐ fó xìng yǒu wú xiǎng fēng , 三学归仰, 尝以佛性有无响风 fā wèn dà shī yù shū yǐ shì zhī jīn yǔ yǔ běn 发问,大师寓书以释之。今与语本 bìng liú yú hòu xué yì cóng shì yú jiāng xī fǔ 并流于后学。翊从事于江西府 bèi cháng dà shī zhī fǎ wèi gù bù ràng zhòng duō 备尝大师之法味,故不让众多 zhī tuō qí wén yuē : 之托。其文曰:

fân xiống shè jiào yǒu quán yǒu shí wèi dé dùn mén 梵雄设教,有权有实。未得顿门 jiē wèi àn shì zǔ shī lì zhǐ fāng chuán mì sh b b 暗室。祖师戾止,方传秘 mì rú bǐ zhòng hūn hū xuán bái rì (qí yī 密。如彼重昏,忽悬白日。(其一

```
)
wéi cǐ dà shì hóng shào zhèng zōng suī xiū miào xíng
唯此大士, 宏绍正宗。虽修妙行
  bú zhù zhēn kōng wú jiǎ fāng biàn
                          qǐ qí mó
, 不住真空。无假方便, 岂俟磨
  tián rán făn běn wàn jìng yuán tōng ( qí èr
砻。恬然返本, 万境园通。(其二
)
bǎi qiān rén zhòng jǐn qū bìng rè bǐ jiē yǒu dé
百 千 人 众 , 尽 祛 病 热 。彼 皆 有 得
```

百千人众,尽祛病热。彼皆有得wǒ shí wú shuō xīn běn bù shēng xíng tóng shì ,我实无说。心本不生,形同示miè cǐ tǐ huī jìn tā fāng shuǐ yuè (qí sān 灭。此土灰烬,他方水月。(其三))

fă chuán rén dài tǎ bì shān yuán shān sōng rì àn 法传人代,塔闭山原。杉松日暗 sì tǎ yóu cún ài ài xué tú wú fēi jí ,寺塔犹存。蔼蔼学徒,无非及

mén wéi néng jué zhào shì bào shī ēn qí sì 门。唯能觉照,是报师恩。(其四

yuán hé shí sān nián shí yuè sān rì jiàn)元和十三年十月三日建。